

Πρόσκληση
Έφη Σπηλιώτη

Η
ΦΥΣΗ
ΤΡΟΦΟΣ
ΤΗΣ
ΖΩΗΣ

Η
ΤΕΧΝΗ
ΤΡΟΦΟΣ
ΤΗΣ
ΨΥΧΗΣ

Θυρανόσ • Στεριά • Θάλασσα
Υπάρχουμε επειδή υπάρχουν

Πεμαχρίνα • Μηνιές Κεφαλονιάς
Σάββατο 12 & Κυριακή 13 Αυγούστου 2023, 7 μ.μ.-11 μ.μ.

Μια έκθεση που αγαπάω ιδιαίτερα, θα γίνει κι εφέτος, με χαρά. Η Μανίτα κι εγώ ξαναγυρίσαμε σαν τα χελιδόνια, σαν τους γεραμούς, σ' έναν επαναπατρισμό καρδιάς, για μια συνάντηση μέσα από Τέχνη. Με φίλους που πεθύμησα να δω και φίλους νέους, σ' έναν χώρο στα καλύτερά του, πάνω από την θάλασσα του μαγευτικού Ιονίου με τις αιώνιες Ωκεανίδες και Νηρηίδες του, απέναντι από τ' ονομαστό Ληξούρι...

Οι τελευταίες χρονιές περίεργες και δύσκολες με εγκλεισμούς και ιούς, τα καταφέραμε! Περνάω περίοδο ευγνωμοσύνης θεωρώντας πως δεν είναι τίποτα δεδομένο κι εκτιμώ απεριόριστα ό,τι ωραίο υπάρχει και συμβαίνει, σαν ένα υπέροχο δώρο, σαν κάτι που μου χαρίστηκε...

Κάποια έντονα γεγονότα, καταστάσεις και άνθρωποι που μας αγίζουν ποικιλοτρόπως, την επηρεάζουν την ζωή και την διαφοροποιούν και την προσεγγίζουμε αλλιώς... Σκέψεις και εδραιωμένες απόψεις μετακινούνται καθώς και οι προτεραιότητές μας απέναντι στην καθημερινότητα.

Οι συνθήκες από την πρωτοφανή πανδημία και ο περιορισμός στο σπίτι στην Επέτειο της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, το αφιέρωμά μου στους Ήρωες, η «ανακάλυψή» μου των Ηρωίδων του 1821 ταυτοχρόνως, ένα τρομερό παρελθόν στο παρόν μου ξεδιπλωμένο μέσα στον εγκλεισμό, με συγκλόνισαν.

Οι Ηρώιδες με «βρήκαν» όταν μια σκέψη αδικίας απέναντι στη γυναίκα, την εποχή της Επανάστασης. Ήλθαν από μια απροσδόκητη έμπνευση να τις ψάξω, να τις τιμήσω με τον τρόπο μου, χωρίς να φανταστώ την εξέλιξη... Δεν μου ζήτησαν τίποτα, μ' άφησαν και μπήκα στο σκοτάδι της σκλαβιάς τους, στον πόθο τους για φως, τις γνώρισα, τις θαύμασα, με συγκίνησαν, τις αγάπησα.

Και έβαλα πλάι πλάι τις ζωές μας...

Είναι αδιανόητο, το χάσμα... Τίποτα ίδιο, τίποτα!

Τότε η σκλαβιά κι ο εξευτελισμός 400 χρόνων, ζωή υπόδουλη που δεν σου ανήκε. Τίποτα δεν σου ανήκε... Νοιώθω τόση ανακούφιση και υπερηφάνεια, που έχουμε τώρα αυτόν τον ταλαιπωρημένο μα ευλογημένο τόπο, κι ένα κλειδί ν' ανοίγουμε το δικό μας σπίτι. Μπορεί η ζωή να μην είναι τέλεια, μα πώς να είναι αφού δεν είμαστε εμείς, υπάρχουν πάντα τόσες σκοτεινές ψυχές. Παρόλα αυτά αισθάνομαι τυχερή κι ευλογημένη που ζω τώρα! Κι αφού είχα την τύχη να συναντήσω τις ξεχωριστές αυτές Γυναίκες, να κάνω συγκρίσεις κι απολογισμούς, θέλω να μην λησμονήσω τι τους χρωστάω... Τους χρωστάω τα πάντα μου. Σε Αυτές, σε Εκείνους τους τιμημένους αλλά και στους ανώνυμους! Όλους τους ευχαριστώ!

Να θυμάμαι πως αυτό το δικό μας παρόν και των παιδιών μας αποκτήθηκε γιατί κάποιοι άνθρωποι, άνδρες και γυναίκες, αποφάσισαν ν' αυτοθυσιαστούν. Και θυσιάστηκαν. Μαζί με ζωές, περιουσίες τεράστιες και πλούτη αμύθητα και σεντούκια με τα τιμαλφή τους, εξανεμίστηκαν. Και αίμα πολύ πότισε το αγαπημένο χώμα, που παραμένει ίδιο χιλιάδες χρόνια, στολισμένο με τα ίδια ονόματα... Ακρό-

πολις, Σούλι, Μεσολόγγι, Μάνη, Χίος, Ψαρά, Ναύπλιο, Τριπολιτσά! Είναι ευλογία που υπάρχουν πάντα κάποιοι χαρισματικοί και εύφοροι άνθρωποι... Ξεχωρίζουν από το πλήθος και από εκείνους που μόνο ζητούν – και απαιτούν, χωρίς να έχουν δώσει ποτέ «ούτε του Αγγέλου τους νερό» –, που η σκέψη και η καρδιά τους είναι γνοιαστική, ξέρουν να είναι χρήσιμοι, προστατεύουν με κάθε τρόπο τον τόπο τους, τη ζωή σε κάθε της έκφανση, την καθημερινότητα, τον πολιτισμό... Η φροντίδα, η προσφορά, η κάθε ευεργεσία μικρή και μεγάλη, ομορφαίνει τον κόσμο και τον κάνει καλύτερο.

Είναι ευεργέτες της ζωής και χρήσιμοι και ο Ζάππας που πρόσφερε το υπέροχο Ζάππειό του, και ο Βαλλιάνος την Εθνική Βιβλιοθήκη και έδωσαν κύρος στην Αθήνα, μα και αυτός που υπερασπίζεται τους ανυπεράσπιστους, παιδιά, γέροντες, ζώα... Ο Παπανικολάου μα και ο πυροσβέστης και η νοσοκόμα. Η Μαρία Κάλλας μα και εκείνος που σκαλίζει και φροντίζει τις ελιές και τα αμπέλια του, ο Πικιώνης αλλά κι εκείνος που δεν πετάει την πλαστική σακούλα του στην θάλασσα, αλλά εκεί που πρέπει...

Οι μεγάλες ευεργέτιδες της ζωής μας, οι παμμέγιστες, είναι οι Τέχνες και οι Επιστήμες, προαιώνιες πνευματικές δωρήτριες των ανθρώπων. Τις επινόησαν οι εμπνευσμένες 9 Μούσες κατά τον Ησίοδο, είναι οι πνευματικές Μητέρες τους και αυτές που τις παρέδωσαν ως δώρο στους ανθρώπους για να βελτιώσουν, να διευκολύνουν, να ομορφύνουν τη ζωή τους, ήταν ανάγκη να βρεθούν ως αντίδοτο απέναντι στη βαρβαρότητα, τη βία και την σκληρή πραγματικότητα που και τότε και πάντα ήταν δύσκολη.

Η Τέχνη με τη μεγάλη καταγωγή, τα χιλιάδες χρόνια ύπαρξης, και προορισμό εκ γενετής να βοηθάει, ως καθαρό πνευματικό προϊόν μέσα από τη δημιουργία, είναι ένα παράθυρο ανοιχτό προς το κάλλος, δρα και επιδρά ιαματικά, θωπευτικά, λυτρωτικά, στην ψυχή, είναι κάθαρση, ενάντια στην ασχημία που ελλοχεύει παντού και πάντα.

Δημιουργώ γιατί αυτό με κάνει ευτυχισμένη...

Ακόμα μια φορά, αενάως θα ζωγραφίζω και θα υμνώ αυτά μέσα στα οποία ζούμε και που χάριν αυτών υπάρχουμε! Τον ουρανό και τα πετούμενά του, την στεριά με τα δένδρα, τα άνθη και τους καρπούς τους, της θάλασσας τον πλούτο κάτω απ' τα κύματα...

Χρόνια πολλά πίσω, ψάχνοντας έντονα για το υλικό που μου πήγαινε για να εκφραστώ, για να βάζω πάνω τις ζωγραφιές μου, κατά τύχη στην Πάτρα είδα έναν λαϊκό κεραμοποιό, τον αξέχαστο κυρ Αντώνη, και μαγεύτηκα. Αυτή ήταν η αρχή.

Έχοντας πια μια μακρά ιστορία με τον πηλό, καθώς είναι σώμα από το σώμα μου, είμαι υπερήφανη για την ιστορία του τώρα που τον έχω κάπως κατακτήσει... Υπάρχει πάνω από 8.000 χρόνια στην ζωή των ανθρώπων, μ' αρέσει που είναι αιθιαλής και δεν είναι εφήμερος. Μ' αρέσει που έχει ρίζες, καταγωγή, μύθους, που είναι προνομιούχος αφού ο Προμηθέας έφτιαξε τον πρώτο άνθρωπο από πηλό, που έχει προστάτιδα πνευματική οντότητα, την Αθηνά ως Εργάνη και εμπνεύστρια των Έργων.

Ο πηλός αυτόν τον προορισμό έχει, την αέναη δημιουργία έργων. Και είναι περίπτωση μοναδική που για να μετατραπεί ο πηλός και να γίνει κεραμικό το έργο, χρειάζονται να συνεργαστούν τα 4 στοιχεία από τα οποία αποτελείται η ζωή,

η Ύλη, το Ύδωρ, ο Αήρ και το Πυρ,
η μεγάλη τετρακτύς κατά τον Πυθαγόρα. Ακριβώς από τα ίδια στοι-
χεία είναι φτιαγμένος ο άνθρωπος!

Άργησα να τον μάθω τον πηλό που σε ξεγελάει, περνιέται για εύ-
κολος. Ενώ δεν είναι, ακόμα ανακαλύπτω τις αρετές και τις αντοχές
του. Αγαπιέται με πάθος... Όσο κόπο, χρόνο, ορθοστασία και αν
απαιτεί, όσο βάρος κι αν σηκώνω. Όση αγωνία κι αν περνώ με το
καμίνι. Όσα κι αν είναι τα δεκάδες διαδοχικά στάδια της κεραμικής
μου μέχρι την τελική φάση μετά το δεύτερο ψήσιμο, στους 1.037°C.
Όσο κι αν κάθε φορά βρίσκομαι στο έλεός του, όταν η πόρτα του
ανοίξει και είναι όλα όπως πρέπει, είναι ένα πανηγύρι... Όλα περ-
νούν και ξεχνιούνται, όπως η γέννα... Και ξανά από την αρχή.
Ζυμώνω, πλάθω, ζωγραφίζω, ψήνω, δημιουργώ γιατί με κάνει ευ-
τυχισμένη!

Η τέχνη μου φέρει την αλήθεια μου.

Κι ό,τι φτιάχνεται με φιλότητα αγαπιέται. Κι αυτό που ξέρω να κάνω
είναι να υμνώ ό,τι αγαπάω. Αυτόν τον υπέροχο ουρανό κι όλα τα
πετούμενα που τον στολίζουν. Αυτήν την εύφορη γη, την στεριά, με
τα δένδρα, τα άνθη, τους καρπούς της. Αυτήν την γαλάζια θά-
λασσα κι αυτά που φέρει κάτω από τα κύματα της... Υμνώ πάλι και
πάλι τους συνεργάτες, τους συντρόφους, τους εραστές της ζωής.
Μέσα από τον δικό μου κόσμο, τα πουλιά, τις μέλισσες, τις πετα-
λούδες, τα κοχύλια και τα ψάρια... Τα σχήματα των δένδρων, των
καρπών και των λουλουδιών, αυτά που συμβολίζουν, την ζωή δη-
λαδή!

Εντός τους, δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων μυστικές διεργασίες,
αόρατα εργοστάσια χημείας απόλυτης ακριβείας, παράγουν αστα-
μάτητα οξυγόνο, ζωή, τροφή, γεύσεις, χρώματα, αρώματα και ανά-
σες, ως ατέρμων ως αέναος πηγή ζωής.

Ο άνθρωπος τυφλός μπροστά σ' αυτή τη σοφία θεωρώντας τον
ασήμαντο εαυτό του ιδιοκτήτη και εξουσιαστή της Γης, της Φύσης
δηλαδή, δεν την σέβεται. Αλλά αφού όλα είναι ανταποδοτικά, η
Φύση άρχισε επικινδύνως και με φόρα, να ανταποδίδει. Στην αμφί-
δρομη σχέση μας, πρώτα δίνεις και μετά παίρνεις.. όπως στρώνεις
κοιμάσαι... Και ο ύπνος αυτός δεν είναι του δικαίου, αλλά του
αθλίου και του ηλιθίου...

Η έκθεση μου αυτή, το κάλλος των μορφών της, που εμπνεύστηκε
η Ευρυνόμη και ονομάτισε η Μνημοσύνη μαζί με τους «λογισμούς
και τις ενθυμήσεις», όταν γεννιόταν ο κόσμος, εκπέμπουν SOS!
Είναι η ώρα της ατομικής ευθύνης.

Ευχαριστώ και αφιερώνω την Έκθεση μου, πάντα στις κόρες μου
Μαργαρίτα και Ισμήνη, πάντα στη Μανίτα και στον χώρο της, πάντα
σ' εσάς τους δικούς μου ανθρώπους, τους πολύτιμους φίλους μου
που αγαπώ παντοτινά, πάντα σ' αυτούς που αγάπησα κι έφυγαν,
πάντα στην Κεφαλονιά και στις ρίζες μου,
και σε όλα αυτά

ΠΟΥ ΕΠΕΙΔΗ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΥΠΑΡΧΟΥΜΕ...